

TEZ TANITIMI

ÇOCUKLAR İÇİN DURUMLUK SÜREKLİ KAYGI ENVANTERİNİN UYARLAMA GÜVENİRLİK VE GEÇERLİK ÇALIŞMASI

Uzm. Psk. Şeniz Özusta
Hacettepe Üniversitesi Psikoloji A.B.D Uy-
gulamalı Psikoloji
Uzmanlık Tezi
94 sayfa, 49 kaynak, Ankara, 1993

Kaygının doğasına öğrenilmiş ya da doğuştan olduğuna, ilişkin tartışmalar günümüzde de sürmektedir. Kavramsal düzeydeki bu belirsizliğin, kaygının iki farklı durum için kullanılmasından kaynaklandığı yorumu ilk kez Cattell ve Scheier'in (1958) çalışmasıyla ortaya atılmıştır. Bu çalışma sonucunda, Spielberger'in (1966) "durumluk ve sürekli kaygı" olarak adlandırıldığı kaygıya ilişkin iki faktör tanımlanmıştır.

İki faktörlü kaygı kuramı çerçevesinde durumluk ve sürekli kaygıyı ölçmek için Spielberger tarafından 1970 yılında geliştirilmiş olan Durumluk-Sürekli kaygı Envanteri 1983 yılında Öner ve Le Compte tarafından ülkemize kazandırılmıştır.

Bu çalışmada, Spielberger'in (1973) geliştirdiği çocuklar için Durumluk Sürekli Kaygı Envanterinin uyarlama, güvenilirlik ve geçerliği yapılmıştır. Bu amaçla, 9-12 yaşlarındaki toplam 615 çocuktan (298 kız ve 317 erkek) normatif veriler toplanmıştır. Dört yaş grubuna (102-114 ay, 115-127 ay, 128-140 ay, 141 - 153 ay) ilişkin durumluk-sürekli kaygı puanlarının yüzdelik sıraları ve normalleştirilmiş t puanları hesaplanmıştır.

Ölçeklerin güvenilirlik hesaplamaları, içtutarlık için Cronbach Alfa yöntemi ve test-tekrar test yöntemiyle yapılmıştır. Güvenirlik çalışması sonucunda ölçeklerin Türk örneklemini için güvenilir olduğu bulunmuştur.

Ölçüt geçerliği çalışmasında ise, kaygı bozukluğu tanısı alan, diğer psikiyatrik tanıları alan ve normal çocuklardan toplanan veriler karşılaştırılmıştır. Kaygı bozukluğu ve normal grup arasındaki farklar, durumluk ve sürekli kaygı puanları açısından anlamlı bulunmuştur. Kaygı bozukluğu tanısı alan grubun, diğer psikiyatrik tanıları alan gruba göre durumluk kaygı ölçeğinden daha yüksek puanlar aldıkları, ancak sürekli kaygı ölçeği açısından farklı puan almadıkları bulunmuştur.

Ayrıca yaş ve cinsiyete göre durumluk ve sürekli kaygı puanları varyans analiziyle karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmaların sonuçları literatürle uyumlu olup, büyük yaş çocukların (11-12), küçük yaş çocuklarına (9-10) göre, kızların ise erkeklere göre ölçeklerden daha yüksek puanlar aldıkları bulunmuştur.

BİR GRUP OTİSTİK ÇOCUKTA SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLER VE ORGANİK ETYOLOJİNİN ARAŞTIRILMASI

Uzm Dr. Esin Özatalay
Çocuk Psikiyatrisi Uzmanlık Tezi Ankara
Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Ana-
bilim Dalı Çocuk Psikiyatrisi Bilim Dalı,
102 sayfa, 148 kaynak, Ankara 1993.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Psikiyatrisi Bilim Dalı'nda gerçekleştirilen bu çalışmada, 1976-1993 yılları arasında başvuran "Otistik Bozukluk" tanılı 116 olgunun genel özellikleri gözden geçirilerek, Ocak 1991- Ocak 1993 tarihleri arasında başvuran olgulardan 67 çocuğun organik ve genetik özellikleri araştırılmıştır. Otistik bozukluk erkek çocuklarda kız çocuklardan daha fazla görülmektedir. Çalışmada kız/erkek oranının 1/ 4.8 olduğu saptanmıştır. Olguların zeka düzeyleri 30-114 arasında dağılım göstermiş olup en büyük oran (% 40.01) 50-70 düzeyinde bulunmuştur. Olguların çoğu ailenin tek, ilk ya da en küçük çocuğudur. Olguların kardeşlerinde otizm tanısı alan yoktur. Anne-baba yaş dağılımı 21-40'dır. %24.20 olguda perinatal ve postnatal etkenlerin varlığı belirlenmiştir. Olguların %27.59 'unda ilk kelimeleri söyleme yaşı 18 ayda, % 52'sinde daha geç olmaktadır. % 13.79'unda konuşmanın hiç olmadığı saptanmıştır. Hekime ilk başvuru yaşları en sık 3-5 yaşlar arasında ve en sık başvuru yakınması konuşmanın azalması ve garip konuşmadır. %32 olguda EEG bozukluğu saptanmıştır. EEG bozukluklarının %80.9'u paroksizmal bozukluk olup, % 21.55'inde epilepsi tanısıyla antiepileptik tedavi uygulanmaktadır. Çekilen 35 BBT'de bozukluk saptanmamıştır. 65 olguda idrar kan aminoasitleri incelenmiş ve 1 olguda fenilketonüri saptanmıştır. 65 olguda kromozon analizi yapılmış ve hiç birinde Fragile-X kromozomu bulunmamıştır.